

Yrityksen onnistumisopas on kirjoitettu nuoren yrityksen johtajalle

22.12.2023

Nuoret yritykset jäävät usein vaille huomiota, vaikka juuri niiden keskuudessa tapahtuu suhteellisesti eniten lopettamisia. Työ- ja elinkeinoministeriön (2012, s. 79) Yrittäjyyskatsaus 2012 -julkaisun mukaan Suomessa noin puolet perustetuista yrityksistä lopettaa toimintansa ennen kuudetta syntymäpäiväänsä. Uudempaa varmaa tietoa ei ole löydettävissä, mutta tuskin tilanne olisi dramaattisesti muuttunut, kun olosuhteet ovat mieluummin kiristyneet kuin helpottuneet.Yrityksen lopettaminen on seurausta joko epäonnistumisesta, yhtiömuodon muuttamisesta, fuusioitumisesta, jakautumisesta tai yrityskaupasta. (Sundqvist, 2008) Tai ehkä yrittäjä sai paremman työtarjouksen toisen palveluksessa. Epäonnistuminen on harmillista, mikäli yritys olisi ollut elinkelpoinen muutoin. Voi vain kuvitella, kuinka paljon uuden yrityksen aloittamiseen tai yritysoston jälkeiseen uuteen alkuun on satsattu aikaa, tarmoa, rakkautta ja hikipisaroita. Turhissa epäonnistumisissa ne kaikki menevät hukkaan, mutta jäljelle voi jäädä paljonkin taloudellista ja henkistä tuskaa. Yrityksen onnistumisopas puhuttelee läheisesti yrittäjiä, jotka ovat tehneet töitä uuden yrityksensä kanssa vuoden, pari tai kolme. He ovat jo kohdanneet yhtä ja toista, tunnistavat sisällön teemat ja vähintäänkin aavistavat niiden roolin tulevissa tehtävissään. Toivottavaa on, että he ahmisivat oppaan tekstit, vaikka pala kerrallaan ja innostuisivat tehtävistä, jotka jokaisen teeman yhteyteen on kirjoitettu pohdittaviksi. Näin tapahtui ainakin syksyn 2023 pilotointitapahtumissa, kun nuoret yrittäjät kävivät hiljaa ja keskittyneinä tutkimaan kulloisenkin teeman pohdittavaa-osiota. Viimeisillä sivuilla on vielä seurantataulukko, jossa houkutellaan pääasiassa tiettyjen taloudellisten ja yrittäjän hyvinvointia mittaavien lukujen seurantaan. Kokeneille yrittäjille tämä on todennäköisesti helppo alaluokan aapinen ja siksi oikein mukavaa luettavaa ja kerrattavaa myös heille. https://projektit.app-staging.seamk.hion.dev/yrittajyys-ja-kasvu/myrsky/yrityksen-onnistumisopas/ Yrityksen_onnistumisopas.pdf (636.5Kt)

Samat teemat ja tekijät vauhdittavat tai jarruttavat yritystä kuin yritystä

On asioita, jotka eivät muutu, vaikka aika kuluu ja maailmalla myllertää. Jokaisen yrityksen johtaminen vaatii varmasti suunnitelmallisuutta, talouden eri osa-alueiden hallintaa, esiripun avaamista, laajaa kaveripiiriä ja digiä. Kaikkein tärkeintä pienessä yrityksessä on itsestään huolen pitäminen, sillä muutoin tuo paletti ei pysy kasassa. Yrityksen onnistumisoppaassa lukija saatellaan tuttavallisesti näiden perusteiden äärelle, omaan ajatteluun ja yrityksen hallittuun johtamiseen.

Oppaan käyttäjät antoivat oman panoksensa sisältöön

Myrsky-hankkeen tiimi Seinäjoen ammattikorkeakoululla keräsi keväällä 2023 kokemuksia yli 30 nuoren yrityksen yrittäjältä ja löysi nopeasti niitä yhdistävät menestys- ja pulmatilanteet. Sellaisia olivat asiakkaan tunnistaminen, markkinoinnin sirpaleisuus, yrittäjän yksinäisyyden kokemus ja rahoituksen riittämättömyys, sopimukset etenkin suurten päämiesten kanssa sekä itsensä johtaminen ja oman ajan riittämättömyys. Keskusteluja analysoitaessa huomattiin myös tekijät, joita he eivät olleet vielä omaksuneet, vaikka niiden johtaminen alusta lähtien johtaisi hyödyllisiin rutiineihin. Tällaisia olivat yritysvastuu, talouden seuranta, verkostoituminen ja avun vastaanottaminen sekä teknologia ja digitalisaatio. Nämä asiat eivät esiintyneet puheissa, ja luultavasti niitä pidetään vain isojen yritysten teemoina ja tehtävinä. Yrityksen onnistumisoppaasta haluttiin perusteos, joka johdattaisi menestykseen ja hallittuun kasvuun. Kahdeksan teeman sanoma syveni sitä mukaa, kun tekstiä syntyi ja opas kävi kommenttikierroksilla asiantuntijakollegoilla, kokeneilla yrittäjillä, yritysneuvojilla ja -sparraajilla. Kun opas on valmis, sen sisältöön on vaikuttanut vähintään 60 yrittäjien ja yrittäjyyden parissa työskentelevää henkilöä. Kirjoittajatiimin oma osaaminen, kokemus ja kynän jälki näkyy oppaassa silti tai juuri siksi väkevänä ja lopputuloksesta ollaan erityisen ylpeitä.

Sisällysluettelo houkuttelee lukijaansa syvemmälle oppaaseen – onskun lukemisen tekniikassa on monta mahdollisuutta

Yrityksen onnistumisopasta kirjoitettiin ja kehitettiin vuoden 2023 helmikuusta lokakuuhun työnimenään neuvolakortti. Laajemman lukijakunnan saavuttamiseksi neuvolakortin nimeksi muokattiin Yrityksen onnistumisopas ja lempinimeksi ”onsku”. Kirjoittajatiimi pyrki tekemään oppaan, jota voisi selata ja lukea monella eri tasolla. Sisällysluettelosta pyrittiin luomaan jo itsessään kiinnostava ja kertova. Tavoitteena on, että se houkuttelisi jatkamaan oppaan tutkimista. Jokaisen teeman sivuille on kirjoitettu vertauskuvallisia, asiaa valaisevia nostoja, jotka herättävät käytännönläheisyydellään monta ajatusta. Mikäli tekstit eivät

innosta, niin pohdintakysymysten avulla voi peilata oman yrityksen tilannetta ja liikkua aiheesta toiseen. Joku innostuu eniten viimeisellä sivulla olevasta seurantakortista, joka pyytää vielä lyhyempiä vastauksia kuin pohdittavat. Kuvitus toimii omana elementtinään. Väriä vaihtavat nuolet kulkevat ylös, alas ja sivuille ja niissä näkyy välietappeja, jotka tulevat ja menevät. Näinhän yritystoiminnassakin tapahtuu. Viivatekniikalla piirretyt kuvat tuovat oman yllättävän särönsä sivuihin, sillä mikään ei ole niin varmaa kuin se, että yllätyksiä tulee. **Alla on Yrityksen onnistumisoppaan sisällysluettelo, ole hyvä:** Yrityksen perustiedotLiiketoimintasuunnitelma ja strategia ohjaavat eteenpäin

- Nykytilanne ja menikö siten kuin suunniteltiin? • Päivitä säännöllisesti • Ryhdyn heti! • Tähän tähtään tulevina vuosina • Haaveenani joskus, mitä ja koska?

Taloustiedot ratkaisevat, mitä voit tai et voi tehdä

- Lue läpi toteutuneet tilinpäätösluvut • Ennakoi maksuvalmius kassavirtalaskelman avulla • Tarkkaile kannattavuutta • Valitse muutama mittari, joiden kehitystä seuraat • Mittaa, seuraa ja reagoi

Vastuullisesti kohti tulevaisuutta

- Perehdy yritysvastuuseen ja arvioi oman yrityksesi vastuullisuus

Kuka on asiakkaasi – tunnetko hänet?

- Tee kuvaus nykyisestä asiakkaasta • Haluatko laajentaa asiakasryhmääsi?

Markkinointia on kaikki mitä teet, ja aina on oikea hetki markkinoida

- Päätä toimenpiteet, tekijät ja kanavat • Käytä riittävästi aikaa graafisen ilmeen luomiseen – se kulkee mukanasi aina ja kaikkialla • Kuka näitä asioita tekee? • Mitä maksaa/tuottaa – mittaa ja seuraa! • Entä verkkokauppa? • Kuuntele asiakasta • Varaudu kriisiviestintää

Yrittäjä itse – koska olet tärkein voimavara ja riski

- Jaksaminen – mitä kuuluu? • Kuka on tukenasi? • Oman roolin tavoite on… • Riittääkö tunnit – miksi? • Anna palaa ja haaveile!

Näköalaa laajentamassa

- Lähipiiri ja oma tiimi • Ensimmäisen työntekijän palkkaaminen on merkittävä askel • Yritykseni kanssa yhteistyössä • Ulkopuolinen asiantuntija-apu käytössäsi – kysy rohkeasti ja kuuntele ahkerasti

Teknologian tehtävä on auttaa, ei vaikeuttaa

- Laitteet – aina tarvitsee uutta, mutta mistä ja mitä? • Järjestelmät ja sovellukset kehittyvät jatkuvasti • Yhteensopivuus yrityksen laitteissa ja järjestelmissä helpottaa elämää • Tietoturva on näkymätön vartija • Tietosuoja on läsnä kaikkialla • Huijarit vaanivat

Yrityksen seurantakortti (Hemminki ym., s. 2-3) Artikkeli on kirjoitettu osana SeAMKissa toteutettavaa valtakunnallista hanketta, jossa muun muassa kootaan yhteiselle alustalle yrittäjille räätälöityjä koulutusmateriaaleja uuden oppimiseen verkon kautta. Sivusto löytyy osoitteesta yritystenmuutoskumppanina.fi.Myrsky – Yritysten muutoskyvykkyys, vihreä siirtymä ja digitalisaatio Länsi Suomessa -hanke on Euroopan unionin osarahoittama. Hanke rahoitetaan REACT-EU-välineen määrärahoista osana unionin covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Aila Hemminki
asiantuntija, TKISeAMK Kirjoittaja toimi Myrsky-hankkeessa nuorten yritysten sekä vastuullisuuden

asiantuntijana. **Lähteet:** Hemminki, A., Hietala, T., Kaihlamäki, M., Karjalainen, M., Rinta-Homi, O. ja Sandvik, T. (2023). Yrityksen onnistumisopas. Seinäjoen ammattikorkeakoulu 2023. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/815302/Yrityksen_onnistumisopas.pdf?sequence=1&isAllowed=y Sundqvist, J. (2008*). Epäonnistumisen syyt ja prosessi –Satakunnassa vuosina 2000–2006 lopettaneet yritykset* [pro gradu -työ, Turun kauppakorkeakoulu]. UTUPub. https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/114146/50210.pdf;jsessionid=B559E7091735106D3476B35B14B26658?sequence=1 Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM). (2012). *Yrittäjyyskatsaus 2012* (Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja, Työ ja yrittäjyys, 46/2012). https://tem.fi/documents/1410877/3342347/Yritt%C3%A4jyyskatsaus+2012+08112012.pdf Asiasanat: yritys, yrittäjyys, menestys, kuolemanlaakso